

TTKK

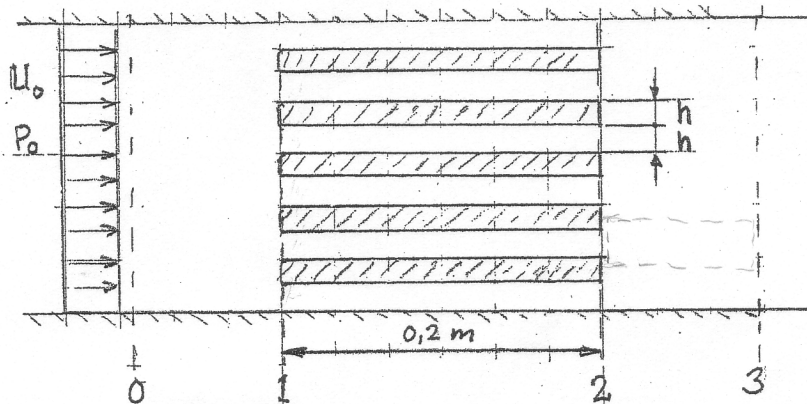
Ener

25200 Virtausoppi

Sallittu kirjallisuus: kaavakokoelma

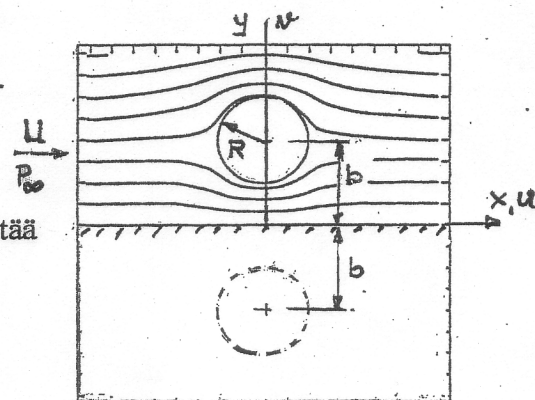
Tentti 14.1.2002

1. Kuva esittää ilmavirtauksessa olevia yhdensuuntaisia levyjä, joiden välissä ilma virtaa synnyttäen painehäviön. Käytännössä levyt esittävät piirikortteja tai elektroniikan jäähdytysriipoja. Levyjen paksuus ja etäisyys toisistaan $h = 2 \text{ mm}$. Paine ennen levyjä on p_0 ja nopeus $U_0 = 5 \text{ m/s}$.
  - a) Mikä on paine raon alussa kohdassa 1, jos virtaus oletetaan kitkattomaksi?
  - b) Mikä on raossa välillä 1-2 syntyvä painehäviö, jos käytetään täysin kehittyneen turbulentin putkivirtauksen tuloksia sijoittamalla halkaisijan paikalle hydraulinen halkaisija $d = 4 A/P$?
  - c) Välillä 2-3 tapahtuu myös painehäviö. Kirjoita näkyviin yhtälöt, joista se voidaan määrittää.
  - d) Jos paine-ero $p_3 - p_0$ tiedetään, saadaan selville virtauksen ylläpitämiseen tarvittava teho. Mikä se on, jos puhaltimen hyötysuhde on η ?

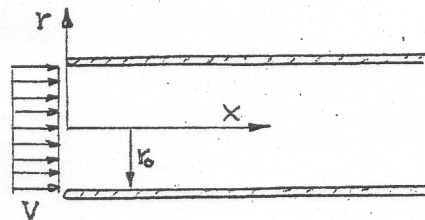

2. Kuva esittää yhdensuuntaisessa virtauksessa seinämän lähellä olevaa sylinteriä. Potentiaalivirtauksessa se voidaan toteuttaa kuvan järjestelyllä. (Samantapaisia tehtäviä on ratkaistu harjoituksissa)

- a) Mikä on virtauksen kompleksinen potentiaali, jos origossa olevan sylinterin potentiaali on UR/z .
- b) Mikä on kuvan virtauksen virtafunktio ψ ? Kannattaa käyttää karteesisista koordinaatistoa.
- c) Mikä on nopeus $u(0,0)$ origossa, jos $b = 2R$?
- d) Mikä on paine origossa, jos se kaukana sylinteristä on p_∞ ?

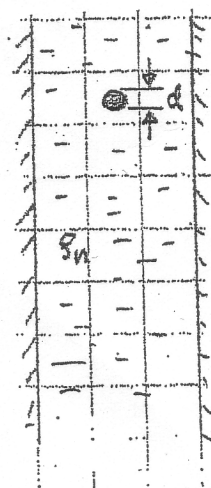
3. Kuva esittää akselinsa ympäri kulmanopeudella ω pyörivää putkea, jolloin putken pinnassa $u_\theta = r_0\omega$. Virtaus tulee putkeen aksiaalisesti tasaisella nopeudella V .

- a) Kirjoita näkyviin stationaaria laminaaria virtausta hallitsevat yhtälöt, joista voidaan laskea nopeusprofiilin kehittyminen $u(r, x)$.
- b) Mitkä yhtälöt (tai yhtälö) hallitsevat täysin kehittynyttä nopeusprofiilia ja painejakautumaa kaukana putken alusta?

c) Onko luennoissa valmista ratkaisua täysin kehittyneelle virtaukselle b-kohtaan?

4. Kuva esittää nesteessä paikallaan olevaa palloa, jonka tiheys on ρ . Tietyllä hetkellä pallo irroitetaan, jolloin se alkaa liikkua alaspäin ($\rho > \rho_n$). Tällainen koe on nähty kurssilla esitetyssä filmissä.

- a) Mikä on pallon nopeutta hallitseva yhtälö, jos pallon vastuskerroin C_D (Re) tiedetään ja lisäksi noste otetaan huomioon (pallon tilavuus $\pi d^3/6$)
- b) Mikä on pallon lopullinen vajoamisnopeus riittävän pitkän ajan jälkeen irroituksen jälkeen?
- c) Mikä on lasipallon, $d = 5 \text{ mm}$ ja $\rho = 2700 \text{ kg/m}^3$ nopeus vedessä, jos $C_D = 24/Re$, $\nu = 1,0 \cdot 10^{-6} \text{ m}^2/\text{s}$, $\rho_n = 1000 \text{ kg/m}^3$.

5. Turbulentissa virtauksessa pinnan lähellä nopeusprofiili on samanlainen sekä sisä- että ulkopuolisessa virtauksessa. Jos turbulenssi otetaan huomioon näennäisellä viskositeetilla ν_t , voidaan leikkausjännitys esittää kaavalla $\tau = \rho \nu_t \partial u / \partial y$.

a) Mikä on nopeusprofiilia hallitseva diff. yhtälö, jos oletetaan, että $\nu_t = (ky)^2 \partial u / \partial y$, jossa k on vakio. Lisäksi oletetaan $\tau = \tau_s$.

b) Minkä muodon a-kohdan yhtälö saa, jos käytetään dimensiottomia muuttujia u^+ ja y^+ .

c) Ratkaise b-kohdan yhtälö.

d) Miten lähellä pintaa c-kohdan tulos on voimassa?